

અર્પણપત્ર

— ૦ —

નામદારદાંતાના રાણાજી સોફેજ
ની ગ્યાદેવી દેવકાવ્ય ઊપર અ-
તિ પ્રસન્નતા છે તેથી તથા ગ્યાદાં
વ્યજનાયનારને તન મન અને ધનથી
મદદ કરે છે તેથી તેમનું શુભનામ
જાનાના પુસ્તકમાં જોડી રાખ્યા-
ની ઈચ્છાથી જનાયનારે તેમને અ-
ર્પણ કર્યું છે.

મો. દો. ત્રયણી.

(૪)

ખોડીઝારકાવ્ય.

દોહરો.

પારવતીના પુત્રને, હું પ્રીતેલાગું પાય,
વાણી દેને સરસ્વતી, ગણિં ખોડીઝારકાવ્ય. ૧

ગરબી.

દેવી ખોડીઝાર મારી માણ, માના મંડપની શોભાસા
રી. દેવી ખોડીઝાર. ૦ દેક.

માનો ગોખડેરામાં છાને, તેમધ્યે માણખીરાને દેડી

માને કલ્લાને ફાંખીજો છાને, માને પાગે તેને પુરવળે દેડી

માને ફાંપે સોનાનો યુડારાને, ઘસઝાંગળીએ વેડખીરાને

દોરે તુર્રીને દોરાઝળકે, મહીં હીરામોતીની સેરોલળકે

માને કાને તેઝાલઝળકે, જ્નેડે પાંઘીજો ફોટીચળકે

તાકે પેહેરીયે સરની વાળી, મહીં હીરામોતીની ફરતીને

માને કેસરની આડખીરાને, વચે સોનાનો ચાંસોરાને

માએ પેહેરીતે નોતમયોળી, ધિપરખોટી છેકસખીસાળી

ગોખ મધ્યે દેવીખીરાને, માંપે સોનાનું છતરઝળકે

ખેપાસે તેભ્નેતોઝખડે, દેશવયે તેઝમરૂખ લટકે દેવી
 ખ્યારણે મોતીનું તોરણઝખડે, મહીંવાનાગોળાલખડે
 માનાયાયરનીશોભાસારીફરતીયીમનીજોયારહુણે
 માનુંડેશગનમાંગાળે, ઊપરસોનાનું ફળસખીરાળે
 માનાનામઊપરન્નહિંવારી, મારાપુશમનનેનાખોમારી
 ફરતારંગીતજાવારીલટકે, મહીંદીવાનીભ્નેતોઝખડે
 મારેઆશિરોઆધારછેતારો, તુંનવિનાખેલીફુણસારો
 ભેફોઈગુણમાળુનાગસો, તેતોસેનેસંસારતરીન્નરો
 સંવતજોગણીયાબીસનીસાલે, ફૂંછેમાગરીરતુમનુવિભે
 ગામસરખેનમાંવસેછેતારો, દોલતરામનોસુતીતોળે
 તેનેમાળુલેનેજિઆરી, મારાંપુખદાખિરનાખોફાપો
 રાત દાડો રૂદેમાંરેન્ને, ફરન્નેડીમોતીરામકેછેન્ને
 રૂફોખાવીશયઈછેપુરી, ખાંહગ્રહાનીલલતમારી

ગરબી.

દેવીખોંડીઆર રમવાનીસઘાં, નયરાતરમાંરે;
 માએશોલીધોરાણગારરે, દેવીખોંડીઆરરે. દેક
 માનેફાપેતેચુડલોશોભતો, નયરાતરમાંરે;

જ્ઞેડેખાજ્ઞુખંધખેરખીજાવયે. દેવીખોડીજારે. ૧

માજે કસખી જોહીચુંછી, નવરાતરમાંરે. —

કોટેધરેણાનો નહિ પારે, દેવીખોડીજારે. ૨

શોળદાણગારમાજેજંગેસન્યા, નવરાતરમાંરે;

પેહેર્યાગુજાખ મંખેલીનાહારે, દેવીખોડી. ૩

યોસટ જંગાણીરમવાજાવ્યાં, નવરાતરમાંરે;

ચુંવાળશ્રીખજુચરખાજે, દેવીખોડીજારે. ૪

જારાતેસુરખીજંખાજાવ્યાં, નવરાતરમાંરે;

પાયાઘડીકાળકામાતરે. દેવીખોડીજારે. ૫

હીંગોળીને હરસીધ જાવ્યાં, નવરાતરમાંરે;

જ્ઞેડે કુંતા ખોજ્જઈ રાધે. દેવીખોડીજારે. ૬

જાષ્ટ લુજ્જનેજ્જજઈજાવ્યાં, નવરાતરમાંરે;

દક્ષિણધી લુજ્જન માતરે, દેવીખોડીજારે. ૭

સૌ દેવી રોજે મળી, નવરાતરમાંરે;

ત્યાંતો હરખે જરખાગાયે. દેવીખોડીજારે. ૮

ધુડી ફેરેનેલે હંખોડવા, નવરાતરમાંરે;

ત્યાંતો પઈ રહ્યો નારાંગરે, દેવીખોડીજારે. ૯

ચૈમાને ખેરીદેવ જાવીજા, નવરાત્ર માંરે,
 ત્રમા જાવ્યા ત્રમાળી સાથે. દેવી ખોડી જારે.
 ચૈકુંડથી વીશ્ણુ જાવિયા, નવરાત્ર માંરે,
 સ્નાયે મોટાં માહાજક્ષ્મી માતરે. દેવી ખોડી જારે.
 શીવજી જાવ્યા કૈલાસથી, નવરાત્ર માંરે,
 સ્નાયે ગંગાપારવતિ સાથે, દેવી ખોડી જારે. ૧૨
 જાહારી સહસ્ત્ર રૂરી જાવીજા, નવરાત્ર માંરે,
 સ્નાયે રૂષી પત્નિયો સંગરે, દેવી ખોડી જારે. ૧૩
 ત્નાયે ત્નાનિ લેગી પર્થ, નવરાત્ર માંરે,
 ત્યાંતો ગાવા માંડ્યા છંદરે, દેવી ખોડી જારે. ૧૪
 નીરાદિન ખેલ નવનવા, નવરાત્ર માંરે,
 ત્યાંતો શિવદ જંગ ન માયે, દેવી ખોડી જારે. ૧૫
 જેમ નવરાતો પુરી થઈ, નવરાત્ર માંરે,
 ત્નાયે તમ્યાં દશમી જે લોગરે. દેવી ખોડી જારે.
 લયીંગ સોપારી જેલથી, નવરાત્ર માંરે,
 વળી ખીડલે ખાસ પાતરે. દેવી ખોડી જારે. ૧૬
 લોન નસેઈ ને ત્નાની જો, નવરાત્ર માંરે,

મહ મહ ગયાં મં માયરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૧૯
 પોતેડેરામાં પંધારીઝાં, નયરાતરમાંરે;
 માણુ ખેઠાં જિજામણા ગોખરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૦
 સાફરકેરા ફરા પધાનયરાતરમાંરે,
 પછી દુધના ચર સ્યા મેઘરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૧
 માણુ ગોખે ખેશીને ગાણુઝાં, નયરાતરમાંરે,
 તેથી કુંખ્યાઝસુર ઝપારરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૨
 ખેઠાં સરખે નગામને ગુંધરે, નયરાતરમાંરે;
 સૌ સેવકની ફરવા સહાયરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૩
 દોલતરામનો સુત પિતવે, નયરાતરમાંરે;
 ગુણ ગાય મોતીરામ દાસરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૪
 દેવ શેરીમાં ફું રફું, નયરાતરમાંરે;
 વળી ખારો ફૂલો ફૂલો ચાયરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૫
 ખારે ઝારો ઝાધારછે તાહરો, નયરાતરમાંરે;
 મારા શત્રુનો ફરો સંહારરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૬
 પુરણા દુકો છવીકરી, નયરાતરમાંરે;
 પુલ્ન નયમીને રવિયારરે, દેવી ખોડીઝારરે. ૨૭

સંવતજોગાળીચાલીશમાં, નવરાતરમાં રે,
શુભ માગશીર કૃષ્ણ પદારે, દેવીખોડીજારે. ૨૭

ગરબી.

ગોખવાળી માને ગાઈએ રે, માતારી મોનં પાઈએ રે
આકારી રમતી દેવી, પાતાળે તું તેવી, ત્રણભુવને
માં તારું જલવાણું, જ્યાં જનેઈએ ત્યાં તેવી. ગોખ
ધુધુનગારાં નોખતવાગે, શરણાર્થવાગે સારી;
નદેરી મરદંગવાગે, માની ગતો છે ત્યારી. ગોખ
જારા સુરમાં જંખાબિરજો, પાવાઘડ માહાકાળી;
માનસરોવરખુપરગીતે, કુકુડ નીજ સવારી ગોખ
ગુજાગ્યા સલામ કરે છે, મોટાને ત્તધારી;
કરજેડી તારો સેવક બિલ્લવે, જારી પુરોતે હમારી ગોખ

ગરબી.

ધનખોડીજાર માધનખોડીજાર મા, સુરખેજામ
ને પાઈર શોભા સારી. રેકુ.

વડાજારનો માસનાદિતજાવ્યા, તરોકુશ્રીકૃષ્ણગુંદ
ડીજોલાવ્યા; હેતકરી માણને ચડાવવા ધન. ૧

સાંભપેડે જારતીથાયછે, ઘંટ ઘડીખાણાંતોજ
તવાગેછે; તેનીનેડેલુંગળોગાનેછે. ધન. ૨

રૂડાપ્રાહ્મણલેગાયાયછે, તેતોગુણમાજીના
ગાયછે, નરનારીદરશને જાયેછે. ધન. ૩

રૂડાગલાસમાંતોભેતોખળે, ડેરાયચેઝમરૂખે
ઝળકીરહે; ત્યાંતોધીનીમરીલોત્તડેખળે. ધન. ૪

રૂડીધર્મશાળાતોશોલીરફી, તેતોસત્તરગભની
લાખીકરી; મુંનીલાલદૈલસુખેરોળીકરી. ધન. ૫

રૂડામૌદજારામીલેગાકરી, જેમનેસારાસારાં
વિચારકરી, રૂડીપુનમોતેમનેખાંધી. ધન. ૬

સંવતજોગણીચાલીસનીસાલે, શુભખીનરુદ્રપ
દ્વપ્રધવારે; માફામહિનરૂડોકહેવાજે. ધન. ૭

થોડીખુધીધીશુંગુણગણિં, મતીખાપોમાજીમુ
જમાંધણી, મારારાત્રુનેનાખોમારી. ધન. ૮

તુંતોતવધડનાલાલાવાળી, તારાનામણિપંરજી
ખાલીહારી, સેવકમોતીરામનેલ્યોજીગારી. ધન. ૯

૧ મુતીરાલકાળીદખત. ૨ દલસુખમુજહુ.

ગારબો.

- (નહીં જાણુ હો નંદનાલાલરે, મહીપ્રંભારંરે) ખેરણ
 રૂડું શોલે છે સરખે જગામરે, ખોડી જાર દેવીરે, દેક.
 બેનો વેદ પુરાણ જાસ ગાય, સુર મુની રેવીરે. ૧
 માણ બિરાત્ને છોલા ગોળરે, પશ્ચિમ દ્વારેરે, ૨
 છે દક્ષીણ માં મહાદેવરે, વામે ધર્મ શાળારે. ૩
 શોલે મંડપ માં ચીમની ઓપારે, ચારે પાસેરે. ૪
 છે શીખર ગાગર જનમૂલ, શોલા સારીરે. ૫
 માતાનું જન્મભૂત કામરે, દીસે રૂડુંરે. ૬
 બેને કીધાં સરૂળ સૌ કામરે, દેવ તથા ગુરે. ૭
 રૂડો નય ઘડનામે રાયરે, તેને લાલે વરીરે. ૮
 કુલડી જે જમાડું ફરકે, સિંધ દેશ ચાલીરે. ૯
 પોતે લીધો છે સિંધ મૂલક, સીકેતરાં ભૂતીરે. ૧૦
 પછી જાવ્યાં છે ગૂંજરાત દેરીરે, જમઘવાદ જુલેરે. ૧૧
 જીજેરાંતે સરખે જગામ. ઊગમણા ગોળેરે. ૧૨
 પુની જાનું રાણે છે દુખરે, દેવી મોટીરે, ૧૩
 યાં જીજાનેં જાપે પુત્ર, પોતે પરમેશ્વરીરે. ૧૪

થોડીબુધિથી કુંડું ગાનરે, દુઃખનવધરશોરે. ૧૫

તારાનામનીમોટીછેઢાલ, તેથીચુકુરે. ૧૬

ત્વચસ્તંસાર સિંધુમાંફરે, ખાલજિગારોરે. ૧૭

સંવતઝોગણીયાલીસાનીસાલરે, મહાસુદપાંચમે

શુભકેફેચાચછેત્રગુવારરે, સેવકુલચેરે. ૧૮

મારાદુઃખનોકરીસંહારરે, બ્યોનેસંત્રાળીરે. ૧૯

એધુંમાગેમોતીરામદાસરે, શરણોરાખોરે. ૨૦

છેદોલતરામનોસુતરે, તેનેબ્યોડિગારીરે. ૨૧

કુંતોરકુંડુંસરખેનગામરે, છેલીદેવરીરીરે. ૨૨

મારેમોટીછેતારીજારીરે, ખોડીજારદેવીરે. ૨૩

રાગમોરમ.

માનમુરખાખોડીજારમાસખસેબડીફે; ખો

ડીજારમાસખસેબડી. ચોતોસરખેનગામચ

સીછે. માનમુરખાઠેક.

સંવતઝોગણીઝડતરીફીસાલે, ચૈત્રચંદ્રીતે

બીજકેફેચાએ; જામોદગામુમેકાગલસીખાએ. ૨૪

ત્રીનપ્રાહ્મણતેગામીલાઈ, ઈનેકસઈકાકાકીન

દલપતરામકાબુરાલીખા, માન. ૨
 જોસાલીખાકેટપાલુમેંલેન, દલપતરામતો
 બારડોલીરેતા; ચોતોસુરતગુલ્લાફીલાતા. મા. ૩
 ફાગલસુનકેદેવીજીઠીધાઈ, બારડોલીશેજબરસ
 ઈ; જાકેદોલતરામકુંસુનાઈ. માન. ૪
 બાતુસુનોસેવકહમારે, તારજાજેગાકલકીસાં
 ભે, દલપતરામતોજેકુદીનપીછે. માન. ૫
 ફીરપારાંકરનેતાંલેન, દલપતરામજુરીમાંજે-
 ઠા; જાંબલીઈસ્ટેશનજાકેછુટા. માન. ૬
 સાંભપડેસરખેલતારજાજે, સજજાંચકેજુરી
 હોગજે; બધઈજાંદેનેકુંચેલે. માન. ૭
 દેવીબોલ્યાંછેજાનંદભરી, તીનસરખેલકેરહે-
 વારી; મોઢયાતુરખેદીફીલાતે. માન. ૮
 ઈનેફાગલસીખોખોટો, ઈનકેમુખુમેંધૂલડાસો
 ઈનફીમાકેપેટેપથરપાયો. માન. ૯
 તુંમતોનવઘડકેલાબુંવાળી, નામપયનવેગીફી
 લાતી, સેવકમોતીરામફીરખયાળી. માન. ૧૦

રાગમોરમળીને.

માનમુરખા માતાથી સહિનો સુધારો, માતાથી સ
 હિનો સુધારો. એતો આધાર છે નોધારો. માનવે
 હરે મુરખા માટે બિહર મેળ્યારે રહેતા, હરે જહરા
 માંસે તુને બચાયા, યાં તું કેસા પુકાર કરાતો. મા
 હરે બંધી કૂંચી હરમતોરી, ઘડીએક નહીં તુલુંદે
 વી, એસા બચન લેકે બહાર ફહાડ્યારે. માન. ૨
 કેસી કૂણા કીધી તુને દેખી, અંત બચાતું નહતું
 તારાથી, પય પાન રાખ્યું તું આગુ પીરે. માન. ૩
 પય પાન કરતાં મોટો પયો ત્યારે, ભયાની માં ભુતી
 યો ખાધી બ્યારે, ઘેડપણ માંગાંડો પયો ત્યારે. માન
 સંસાર સમુદ્ર માંડુખ્યો બ્યારે, ભમે આવી ન ઘસ
 ડ્યો ત્યારે, ભભન કર્યું નહિં તેં યગરે. માન. ૪
 પાપ પુન્ય નોઈ નસાધ્યો બ્યારે, નાખ્યો નરક
 કુંડ મોલરે, ફરી પોકાર કરતો તેવારે. માન. ૫
 ખાતુ સુનો સભન કુમારે, ભભન ખીલતો નહિં
 બિધારે, ફરો મોતી રામ બિપર કૂણાયે. માન. ૬

રાગમોરમત્રીત્ને.

માન મુરખા રાક્ષિ સહુ માં રહી વ્યાપી; રાક્ષિ સહિમાં
 રહી વ્યાપી; તેના વીના ફરેનું નથી ખાકીરે. માન. ૮૬
 જરે મુરખા રાક્ષિ થી, નાબું ને ધોયું, જરે મુરખા રા
 ક્ષિ થી ખાબું ને પીયું રાક્ષિ ન તે તો ત્નાન ખંધું લુંડે મા
 જરે રામ રાવણનું યુદ્ધ પું બ્યારે, રો રો રાક્ષિ થી મુ
 રછા પામ્યા ત્યારે, મેઘનાદે રાક્ષિ મારી બ્યારે સેતા ન
 રાક્ષિ થી તે ધ્રોણા ગીરી લીધો, લક્ષ્મણને જીવ તો
 કીધો; રાત બેઠન સમુદ્ધરે. માન. ૩
 જરે મધુકૈટલ ને મારયો તો બ્યારે, યોગ માથા ને
 સમસ્થાં ત્યારે, વિશ્નુ માં હે પ્રવેશ્યાં તે વારે. માન
 દેવ દૈત્યનું યુદ્ધ પું બ્યારે, રૌલ સુતા માંથી પ્રગટ્યાં
 ત્યારે; દૈત્યો છે સંહારે. માન. ૫
 તપ કરતા ત્તર શંકર બ્યારે, રૌલ સુતા એ છળ ફર્યો
 ત્યારે, લીલા રાણીનું રૂપ ધર્યું ત્યારે. માન. ૬
 ત્ન રમકંડા ચર પામ્યો બ્યારે, રીષસા માથે યો
 તેણી વારે, મોહની રૂપ ધર્યું છે તે કાળે. માન. ૭

રક્ષમણીજે રાક્ષિ સેવીન્યારે, ફરતી કૃષ્ણતે
 ચરતી ઈછાજે, હરણકુરી ગાયાતે નીવારે રે માન
 ન્યાં ભેળી ત્યાં રાક્ષિ રહીવ્યા પીઠાં ઈખાલી ન
 હીરે તારા પી; ભેમ ઘટે તેમ તું રહીવ્યા પીરે. માન
 રાક્ષિ સરય માં છે મોટી, મૂળ તત્ત્વ બુયો તમે સો
 ધી; ફાંઈ જંધારી તમને નથી બાંધીરે. માન ૧૦
 ફરતેડી મોતીરામ કહે છે, રાક્ષિ સરય માં છે પેલે છે
 જેણું વેદ પુરાણ કહે છે. રે. માન ૧૧

રાગ પેરભાત.

વાંણેલાં વાયાં રે માણ, વાંણેલાં વાયાં; ભગોને
 ખોડી ખાર માણ, વાંણેલાં વાયાં. રેક.
 પ્રાત થયોને નોખત વાગી, શીવક જાપ્યાં સહી;
 કુમકુમ જક્ષત હાથ માં લેઈ, વધાયે છે તહીં. ભગ ૧
 ગાયત્રે સંગે થી બંધન છુટ્યા, માનું ભંગ ગાઈ
 મહી જારી જો મહીં વલોવે, પૈની કુરે પોકાર. ભગો ૨
 વેદી જાલન પેદ સંભાળે, ભેગી સાધે છે ભેગ;
 ભગત જાવી જિલારણા છે, માણ સામું ભેય. ભગ ૩

કરનેડીનેકેહે છે મોતીરામ, ધનઘડીધિવસજાલ્ય,
માલુનાંકું દરશનપામ્યો, ધયુંસઘળુંકાલ્ય. જનગોં-૧

ગરબી.

જોરોજાવનેસલૂણાહરિશામજાનેજેરાગ,
ગરબેજોડીઆરમાતાતેરમેરંગમાંને;
યોસઠનેગાળીખીરાનેમાનાસંગમાંને. ગરબે૨
જાસોમાસનમરાત્રકેરીરાતમાંને;
જાવ્યાંજંજાનેબહુયરસાથિમાંને. ગરબે ૧
સિંધવાયનેજીતેચરીત્યાંજાવિયાંને;
સઘીમાતનેસાથેતેડીલાવીયાંને. ગરબે ૨
પાચાઘડીતેકાળીમાતજાવિયાંને;
તેનીસાથેતેતુળનનેલાવિયાંને. ગરબે ૩
માનીપાગેરેતાળીનેફૂરેફુડીને;
માજેનવરંગીજોલીનેનેસુંડીને. ગરબે ૪
દેવનેવાનેજાવ્યાતેવૈકુંઠીને;
નારદતુંમરવાએમરનદથી. ગરબે ૫.
ડાકપગાડેમહાદેવમરનદમાંને;

ઘણાંવાળું ત્રયાગે તે નાના ભાતનાં ભેગાં
 ત્યાંતો ભેગારે સરીખી બુઝાતી બનીને;
 એમ કરતાં નયરાતો પુરી થઈને ગરજે.
 રીત દસરા તણે તે ત્યાં આપિયો સ્નેહ,
 ભોભન લેઈને ચાલી તપાનિયો ભેગરજે.
 વીદાય માગીને દેવી જો પંથે પેળ્યાં ભેગ;
 આપે આપણા મુકામે આવી રહ્યાં ભેગ.
 સેવક મોતીરામ કેહે છે કરગરીને;
 મારે ખોડી આર સરીખું બીલું કોતરિને.

કુમરી.

(મેલો મોહન મારી માલવી, કાના સાગુ તો દેપાયે.)
 ખોડી આર મવાની સચાંકે, સાથે જોતો છે સાથ;
 ભેને રાખે સળિફો ફેફે, કે જાણ્યાં ભેગાં ભેગાં ખોડી
 આસોતે માસની રાતડીકે, જાણ્યાં અંજાણ માત;
 સાથે છે જાણી જુદાં પરા, કે જાણ્યાં કાળી રે માત;
 સીંધવાય જુલે ચરી જાણિયાં કે, સંધી માતા છે સાથ;
 ત્રિપૂર તો તળાને લાવિયાં, કે જાણ્યાં છે સાથ ખોડી.

સરખે સરખી મળી બેનડીકે, ઊભી ચામરમાંય,
 જાવી છે ચોસડને ગણી કેવમે ઊનાં છે માત ખોન
 વેમાન લેઈને જાવિયાંકે, બ્રહ્મા વિષ્ણુ છે સાથે,
 જો માગંગા સાથે લેઈ, કે જાવ્યા તો બોનાથ ખો
 રોહણી રંનાદે જાવિયાંકે, સૂર્ય ચંદ્ર છે સાથે,
 ઈંદ્રાણી લેઈને જાવિયાંકે સરખે દેવનારાય ખો
 નવરાત્રી નવ દિનમાં કે નિત્ય જોછવથાય,
 જાય છે સખી જાનંદમાં, કે પૈઈ રહ્યો પૈઈ કાર ખો
 હોમ હવન વળી થાય છે કે, માના ચામર માંડ્ય,
 સેવક મોતીરામ ચિનવે, તેને તારો જાધાર ખો

મહીના

ચાલો સખી સરખે ન માંડેયે, અરજી તો ખોડી ગ્રા
 રને ફહીજે, ફેધી ધિનાકોને ભે ફહીજે ચાલો નેક
 મા ફારતક ફરણાકરો માણ, સેવક સામું બુયોને
 માણ, દયા લાવી દાપિ જાલો માણ ચાલો ૧
 માગદા મનસુ જો કરતી, હૈયામાં હૈવણું પર
 તી, મનોરથ મળ્યા તણો કરતી ચાલો ૨

પોષે પીધો પ્રેમતાણો પ્યાલો, રત્નેહતુલસાપિજાંઘો

મારો; ભવતાંથી મુવામુધીપાળો-ચાલો. ૩

માહે તો મોહલાગ્યો મુને, મારે દેખું માનુવું મુખ

માનુના સામું નેહિંનીત્યે; ચાલો. ૪

હોળી ખેલે દ્રાગણમાં માતા, જખિલ ગુલાલતં

વેરાતાં; દેવી નિત્યે જ્ઞાનંદમાં રહેતાં-ચાલો. ૫

ચર્છતરે ચીતલડું માંડું, ભ્રમરાની પેઠે ફરે માંડું;

તેથી ચીતચોરાયું માંડું-ચાલો. ૬

વૈરાખે તો વિનંતી કરીજે, રુખી પંખિ માનુને નેહિં

ખરજી તો હાપિ નેહી કરીજે-ચાલો. ૭

નેહ ની નુહી છે માયા, ભાણું છું કે ફાચી છે ફાયા;

સાચી છે ભુગતની ભયા-ચાલો. ૮

ખરાડે તો ખારા ઘણી કરીજે, માનુના સારામું નેહ

રહીજે, મુખ નેહિં રુખીનાં ચર્છજે-ચાલો. ૯

સોધ તો આવણમાં રહેજે, ખારારો મોટો છે તાલે

માનુ પિતા ફૂંછું ગાંડો, ચાલો. ૧૦

ભયનાખ્યો ભાઈ રહે ભાઈ, ગાયોને સનખનખ

રવાળી, જાણી સુરથી જંજે માડી ચાલો. ૧૧

જાણો માણે જાણી તારી, મોતીરા મણિતો

જામુંલાળી, મસ્તક મારે દુધે મુકો માડી પ્યા

પુરાથિયાછે જારે માસ, રીખે સાંત્નજે ને નિત્યે

ગાય, તેની ખોડી જાર પુરે જારો ચાલો. ૧૩

મહીના

ખોડી જાર માથું ફરી જે તમને, ફૂંપા ફરી ઘોઘરે

જામને ખોડી જાર માથું ફરી જે તમને. ટેક

ચરિતરે તો પાવલે હું લાગું, ભનત ફરૂં રાત દિવસ ત્રા

ફું, બન્મો બન્મત્તિ તારી માથું ખોડી જાર. ૧

વૈરાખે તો જાફૂલ પિંધી જે, ગમતું નથી ઘરમાં

તો થું ફરી જે, દરશન ઘોતો ફુંખળું ખોઈ જે જે

વધારે તો ને ફમાં થું ફરી જે, જરબત મયિના કોને

ફરી જે, માલુ મારાં નગણાં ના પિંધ જે ખો. ૩

જરિાડે તો પિયું છે ઘન ઘોર ફોયલ તો ફડા ફરી રોર

ગમતા નથી મધૂરા ખોલે મોર. ખોડી જાર. ૪

આવણી સારી છે હેલી, યગર યાંકે બરી તો નહિ

મેહેલી; વધા મણીલાવોને વેહેલી. ખોડીજાર. ૫
 ત્ત્રમણાત્ત્રાદરવેલાગી, દલડા માં ફરારી વાગી.
 ખોડીજાર માનું નામ લેતાં નગી. ખોડીજાર. ૬
 ગાંડુડાંતો જાસો માં લરતી, દલડા માં દુખણું
 ધરતી; ઊમંગતો મળવાતણો ફરતી. ખોડી. ૭
 ફારતકે ફરણા ફરો માણ, દરદાનતમે દ્યો સરખે
 નવાળી; વંદુછું માં ધુંની યું ઘાલી. ખોડીજાર. ૮
 માગરીવતી મોરીછે રાત, મિન્નેગથી સુકાઈછે ન
 ત; માણ વિના ફોને ફુંવાત. ખોડીજાર. ૯
 પોષે પાખો પ્રેમ તણો પ્યાલો, ખોડીજાર માં નમ-
 વાને જાવો; જેનો સૌ સ્થાપે તેડીલાવો. ખોડી. ૧૦
 માહે તો દલ મળવા ઈચ્છે, માણ તો નભે નદિસે;
 નથી રાડતો શીકરી જે રીસે. ખોડીજાર મા. ૧૧
 ફાગણે તો ફાપી નાખ્યાં દુખડાં, દેખાડ્યાં છે મનફસ
 તાં મુખડાં; મોતીરા મનાં ફાડત સૌ સુધર્યાં. ખો. ૧૨
 જારે માત્ર પ્રેમથી ભેગારી, ખોડીજાર માં પુરશે જા-
 રો; જાંતે વૈ માન થડી નરો. ખોડીજાર મા. ૧૩

તીથીઓ

(ગોરમાનાગરખજોરાગ.)

પરથેમ ગાણપેતલાશુપાયકે, સમકુંસારદારેલોલકે
 પંદરતીપથિ પ્રીત્યે ગણિકે, વાણીદીનુજેરે લોલકે ૧
 પ્રથેમ પડવે પ્રગલ્યાંલવાની, ન્હાણીનયખંડમાંરેલોલ
 બીજે સોલેખાણાસ્વરૂપે, નજેરીખરીતોલતાંરેલોલ ૨
 ત્રીજે ત્રીલુપનરાણી, ત્રીપુરાસુરમારીઓરેલોલ ૩
 ચોથે માર્યોચંડને મુંડ, ચામુંડરૂપ ધરીરેલોલ ૪
 પાંચમ ગૃધિરૈત્યનું પીધુકે, પ્રાક્રમજતિકુર્ચુરેલોલ ૫
 છોડે શોલેછબીલીમાત, ચોખે ચડીગાબતીરેલોલ ૬
 સાતમ સ્તનખનપુરનીમાંણ, મળીછે નેગણીરેલોલ ૭
 આઠમજનૈષ્ઠલૂબ્ધસ્વરૂપ, સિંહાસ્તનશોલતાંરેલોલ ૮
 નોમે નવદુરધામાત, રમેછે રંગામાંરેલોલ ૧૦
 દસમે દસરાકેહેવાય, લોબતજમે ત્વાયતાંરેલોલ ૧૧
 એકાદશીએદીધો જવાગકે, બેતેરાખડકુહારેલોલ ૧૨
 બારસખડુચરમાખરદાળીકે, ચુંવાળેચરીરેલોલ ૧૩
 તેરશેતુજલ્લવાનીકે, દક્ષીણામાંચસ્યાંરેલોલ ૧૪

યહીદરો ચિંતા બાધીરાણી, સેવો સાધી રાત્રીને

પુ નમ પૂરણ પરતાપેકે, છાપેતવજંડમાં રે સોજ. ૧૬

નરનારી લાવ ધરીને ગારો, પંદર તિથી પ્રેમ રંગે સોજો

નવનીધ પામશે તેહ, ખોડીઝાર સા સાહાય કરે સોજ. ૧૭

ગંતે પામશે વૈમાનકે, કુળ સહિત તરે રે સોજ. ૧૮

મોતીરામ તો જોટલું માગે, રૂદે રે ફેને સદો સલાવર

તીથીઝો.

ખોડીઝાર માતું છે મોરી માતારે. ટેક.

સાંખી પડવે ખોડીઝાર માપ ધાણ્યારે;

મારાં ફુંખ દાખી દર દાખ્યારે;

મેંતો નતરે ખોડીઝાર માત્તાખ્યાં ખોડી. ૧

સાંખી ખીલે તે જાણાયે શરે, મારાં ફુંખ ફાને સુખે

શરે; માતું ધ્યાન ધરું મનવે શા; ખોડીઝાર

સાંખી ત્રીલે ત્રિલોચનવાળીરે, તારું મુખ ડુંગ્રે ઊછું

ન્યાહીરે; માતું રૂપેને તાં નાની બાળી ખોડી. ૩

સાંખી ચોથે ચોદલુ વનમાં, માતું ધ્યાન ધરેને મનમાં

રે; માતું સાહાય કરે જેકે પેલમાં. ખોડીઝાર. ૪

સર્વજીવાંશમે પંડ માંડેરે, માણુ ધ્યાન પડું છું તારેરે,

માના મુખિ પર જલહારું, ખોડીઝાર. ૫

સર્વજી છઠ્ઠે છબી માની તરખીરે, મનડું મળવાર હું છે
હરખીરે; દેવી નહિં કો ખોડીઝાર સરખી ખોડીઃ ૬

સર્વજી સાતમે સત મુખ ન્યાળીરે,

ખોડીઝાર માતા તે સરખેલ ચાળીરે,

માના નામિ પર જલહારી. ખોડીઝાર. ૭

સર્વજી આઠમે એકે નહિં ઝારોરે,

માણુ રાંડ બ્લણીને તારોરે,

માણુ તોં ધારાની આધારો. ખોડીઝાર. ૮

નોમે નયરાતરમાં નાથ થાયરે,

કાંસી લુંગણ નોખત ચાગેરે,

તેનો શબ્દ ગૂંઘનમાં ગાલે. ખોડીઝાર. ૯

સર્વજી દશમે દસરાઝાવેરે,

માનાં દરશન કરવા બ્લવેરે,

તેતો મન પાંછીત કૂળ પાયે. ખોડીઝાર. ૧૦

સર્વજી એકાદશી ખેપવાસરે,

માનાયાચરમાં ગાયનાચરે,

માને ન્યયકથઈને ન્યયે, ખોડીખાર ૧૧

સંખીખારશે ખાલન ચીરે,

માએ પેહેચ્છાં દેશણી ચીરે,

ફિસર છાંચ્છાંછે રે શરીરે. ખોડીખાર ૧૨

સંખીતેરશે ત્રંખાળુગાનેરે,

હાક ખોડીખાર માની વાગેરે,

લાલે નયઘડને ખિરાલે. ખોડીખાર ૧૩

સંખી ચોંદશે ખોડીખાર માતારે,

કરો રોવકને સુંખશાતારે,

માણુ દુર્બળતાંછે દાતા. ખોડીખાર ૧૪

સંખી પુનમે પુન્યમો થાયરે,

માના જાગળ થાળ ધરાયરે,

કરનેડી મોતીરામ ગાય. ખોડીખાર ૧૫

માતા રારણે લેકોઈ નરોરે,

તેતો પાપી પાલન થારોરે,

કરનેડી કહે કેવળ દાસે. ખોડીખાર ૧૬

હોરી.

દેવી ખોડીઝાર ખેલે હોળીરે, સરખેજગામમાં;
 ખાળાખફુચર ખેલે હોળીરે, સરખેજગામમાંદે,
 યહિદામાંથી જીતેશ્વરીઝાવ્યાં,
 ચુવાળથી ખફુચર ખાળીરે, સરખેજગામ. ૧
 દાસીઝો લાવ્યાંસફુસાથે;
 ખેલેત્તરીગુલાલની ઝોળીરે. સરખેજ. ૨
 યોસઠ નેગણીરમયાનેઝાવ્યાં;
 સાથે નાતા ડાળીરે. સરખેજગામમાં. ૩
 સાત ખેનોને તુળલ તવાની;
 ઝાવ્યાંથઈને ટોળીરે, સરખેજગામ માંજ
 કેસરરંગીસાણુરે પેહેર્યા;
 ઝાઝારંગમાંઝોળીરે. સરખેજગામમાં. ૫
 ઝળીલગુલાલને ઝખરખેઝિડે,
 ત્તરી ચંદન ફયોળીરે. સરખેજગામમાં. ૬
 કેસુડી રંગપેતંગફસુખો,
 કેસરફરત્તુરી ઘોળીરે. સરખેજગામમાં. ૭

ફતફતણી પીથફારીજોલેઈતે,
 ત્તીજપ્યાંજંગજકોળીરે. સરખેજગા ૮
 જોફ જોફનેદેખી ફરખે,
 લેહંબોડા નેડીરે. સરખેજગા ૯
 ફારી પેખાબને લુંગણ વાગે,
 શરણાર્થ વાગે થોડી થોડીરે. સરખેજગા ૧૦
 મોતીરામ ફહેફરનેડી,
 તુંછે દેવી તોળીરે. સરખેજગામમાં ૧૧

— ફોરી. —

ફોળીખેલે મસાવરાવમહારાજાજેરાગ.
 ફોળીખેલે ખોડીઆરમાતમહંમાયા,
 મહંમાયારે ફો મહંમાયા. ફોળી ૦ રેફ.
 ફાગુનમેંફોલી ખેલેદેવી. (૨.)
 જાખારી સફસ્ત્ર રૂપીજે સેવી. ફોળી ૦ ૧
 જાંખાજણીયરખેનો સાથે જાવી; (૨)
 જોડે ફાળકા તુળબને તેડી સાચી. ફોળી ૦ ૨
 માખેપેહેસ્પાતે નયરંગી સાળુજા; (૨)

મૂડા હાથિ મેં ઝળકે ત્યાં સુડા. હોળી ૩

માઝે પેઢેરી તે તોતમ ચોળી હે. (૨)

ઝાંખિલ ગુલાલડી ઊડાયે જોલી. હોળી ૪

માણુ ફરત ફુડી ઝાંખા બતતાળી. (૨)

ચંગલ રકે પીચ ફારી હાથિ મેં ઝાલી. હોળી ૫

ત્તર ત્તર કે ડાલત બહે કસુંબા. (૨)

જે સાદેખી મેને તો ત્યાં અચંલા. હોળી ૬

ચંગા કે સર પીચ ફારી માને તો ત્તરી. (૨)

દેખને કે હિતર કે જાયા હે ફરી. હોળી ૭

ચૈમાન લેકે દેવ દેખને કું જાયા. (૨)

તર્યા ચંગુ મેં તે તો સખુ જે નાહ્યા. હોળી ૮

પ્રેમ સાથે હોળી તો મેને ગાઈ. (૨)

મે હેર ફરે માણુ તુમ ઝંખા ગાઈ. હોળી ૯

મોતી રામ ફડત માણુ તમ કું. (૨)

તવ સંસાર માંથી ઊગારો હમ કું. હોળી ૧૦

અરણ્ય

દેવે ડોખાઈ બુડતો તારો રે, જબે ગાઈ પાસે તારે.

અરણ્ય

ખોડીઆરમાથાચરતારોરે, દીસેજળહજલોપારોરે^૩
 ફાંસીપેખાબનેલુંગળયગે, સેવકબનગુણગાય;
 ખોડીઆરમાજીનાંદરેાનકરતાંજનમનાંપ્રશ્નિતન
 ય. ખોડીઆરમાથાચર તારોરે. દીસેજળ. ૦ ૧.
 દેરીપરદેરીબત્રાજેઆયે, સરખે. ગામનમાંહે;
 ખાધાખંધણીજોછોડતાં, ખોડીઆરમાસેખાંહેખો
 આંધળાનેખાંખેખાપે, પાંગળાનેખાપેપાય;
 પાંખીયાનેપુત્રજાપે, દુખીઆનાંદુખજનનયજો
 નયઘડાબનેત્લાસેજેઠીમા, હતોતારોચિશ્વાસ;
 ફુલડીમાંકલ્કનમાજ્યું, યોથાપ્રીમનનીઆથા. ખોજ
 ગુણમાજીનાકેઈપેરેજાણિં, જલ્પબુધ્ધિથીખાપે;
 રોષ. સનકાદિકપારનપામ્યા, માનપતેફોણમાત્રજો
 ત્લાયેકરીનેત્લનેત્લયાનીનીયાંતમીસાગોપાયે;
 ફરનેડીમોતીરામકહેછે, સંતારતાંપાલેસહાયજો
 વીપ્રજ્ઞાતીયાતુરવેદી, સરખેનમાંહેવાસ;
 દોલતરામનોસ્તુતકહેવાણિં, ફુંધુંતારોદાસ. ખોજ

અષ્ટક-છંદતુલંગી.

માતાઆદ્યરાક્તિતું મોટીલયાની,યોસહજેગણીમુખ
દેવેવખાણી,ઓઢીઘાઢીમુસ્તેકેમોડછાને,માતા
ખોડીઆરગોષ્ઠમધ્યેખિરાળે. ૧

ધરૂંધ્યાનતારૂંમહાકસ્તકાપો,ઘણાકુદમારીમનેસુખ
આપો,કરીઆડકેસરસિંદૂરછાને. માતા. ૨

ત્રીપૂરતોતળામાતકાળીકરાળી,તદાસાંત્વવીઝંજી
કાજકુચરખાળી,કરીમેજળાપાયેનેપૂરવાગે. માતા. ૩

નયર્ણડમાંહેઘણુંતેજતારૂં,તુનેસેવતાંપાપત્નજેજ
મારૂં,શક્તીસૂર્યકંઠપકોટીકલાળે. માતાખો. ૪

ચડીયાહનેહાપિયક્રનલીધું,જકુદૈત્યમારીરૂધીરખ
પીધું,ઈશાદીકકેરાંકશ્યાંસર્યેકાળ. માતાખો. ૫

માતાસિંધુસંસ્કારમાંફેણીગારો,નધીજાયતોએક
જવાનોઆરો,માટેઅંધકુપેતળુદૂરકીજે. માતા. ૬

કુલ્યુમાનત્નેસર્વથાએકમારૂં,નધીકોઈરસંસારમોહ
તમારૂં,માટેમોહમાયાપિકીપારકીજે. માતા. ૭

મારુપારિતુલનીરિતુલદાનવરાય,જાળારૂપેદેખીતો

સરવેપણાય; બહુદૈત્યમારીકરપાસરય પ્રાણે. માન
 હવેશંતુરામે રચ્યાં છોકાં, લણેશંતુરો નીત્ય
 કરેછે પાઠે, માન્ય લક્ષ્મણાદી ધીંગારીને સીને. માન

બહુડીઓ.

દેવી ખોડીગાર માડી, સોનેકાછતરવાળી;
 સેવકનુકાપે ફૂળ, નીત્ય જાપેછે રુખ.
 જોહેવીદેવી નહી કોઈ, મંતોરસરખેજ માંભેઈ
 નરનારી દરશને કરાવે, મોતીરામપરસનથારે;
 લક્ષ્મણીપુરો આરા, તમે રાખો મારી જાન.
 સારી ખોડીગાર માન્ય, દેખી પિયો રાજ;
 દરશન કરું છું ફૂંચ, પાપકાપેછે તુંય;
 લીડલંબનકહેવાય, સેવક ગુણતારાગાય;
 છત્રમંમરઢળે, પાસે જોત્યો બળે;
 કાલાસ લટકેછે બાર, નોખતવાગેછે સાર;
 ઘંટવાગેછે નીત્ય, ત્યાંતો મોતું માન્યીત;
 ઢોલક કરેછે તાદ, ભુંગળ પુરેછે સાર;
 માનીપુત્યમો થાય, જોડ દરશને જાય;

ઘસ ફે મોતીરામ, તમે માણુ રાખો પાસ,
ચારે થડને મારી. સેવા ફડું તારી. ૧

સાવણી.

“તુંડામણ ફરી ક્યાં ન્ય નંદલાલ લેફરી, તારી
બંસી ડંસી સરપણ બાઝી જેરી.” એ રાગ.

શું ફડું તે સરખેન ગામ, શોભા છે સારી, (૨)
નેઈ માતાળુનું ધામ, સુધ ગઈ મારી. દેક.
પુરખ માં છે રામ નાથ, પશ્ચિમે દેવી, (૩)

ઉત્તરમાં છે ગંગબક્ષ, શોભા ફડું તેવી. ૧

દક્ષિણે સિંધવાય, ઘરાને ન્ય, નરને તારી, (૪)

માણુ જેને જ મારી સુધ ખૂબી બડું તારી. ૨

ખરપાડમાં બડું યરબાળી, મેંતો નીહાળી (૫)

ચૌડામાં ગોવરધન નાથ, લુતે મ્હરીભાળી. ૩

સડરી શિપર સીધનાથ પાણતિ સાથ, પડું સાયું.

જાંબાળુ માતાસાર, તને ફું ન્યું. ૪

મોક્ષદેવી તું માત, ભૈરવો સાથ, ચારે થડ મારી (૬)

બોલી જાર દેવી તું સાર, સેવા ફડું તારી. ૫

ફેરે સોમનાથિ, માળો કલાલ સાથિ, જન જિંદુવારી
લક્ષિતિ આપોને માત, માળુ બહુ સારી. ૬

સાવણી.

શુ શી સેતર છે રોહર, રોહા છે સારી; લગ
શિવ શક્તિનાં જ્ઞેઈ ધામ, સુધ ગઈ મારી-તેક
રામનાથ કોટેશ્વર સાથિ, પૂર્વ માં થોલે; લગ
ખોડી ખારદેવી સાક્ષાત, પશ્ચિમે રોલે. ૧

સાંન પડે ખારતી થાય, દરરીને આયે; લગ
કુમકુમ જ્ઞક્ષત લેઈ ફાથિ, દીપડા લાપે. ૨

શિત્તર માં છે ગંજ બક્ષિ, તલાપ છે જેવું; લગ
શુ રોહુ રોલે જખધુત, કામ છે તેવું. ૩

સીધનાથ સીંધવાઈ માત, હક્ષીણે રાને; લગ
છે સફરી તલાવ ઊપરે, રસુલ પીર ગાલે. ૪

ખરવાડ માં બહુ ચરખાળી, મેંતો નીહાળી; લગ
તમે કરજે જમારી સાફ, ખારા સુરખાળી. ૫

ચૌદા માં ગોવરધનનાથિ, મોર રોરી પાસે; લગ
કુલકુલામાં છે મંદીર, સેવકો જનમે. ૬

છે મધ્ય મોરાનાં માત, જુતેશ્વરી કહીએ. ૮
 દેવશરીજાનાં મંદીર, રામજી નર્તકે. ૭
 છે ખોડીજાર દેવીસાક્ષાત, દરેને સજીવને,
 મનજાણીજતિરોપ્રેમ, ગરજાગાયે. ૬
 તારીજકુળગતિ કહેવાય, પારન જાણે. (૩)
 પુનમેલાડુ થાય, ધાળધરાવે. ૫
 ફરી નવઘડ ફેરી સ્થાય, સુણોને માણ; ૪
 તમે રાખો જમારી લાભ, ખાંદ્ર મેં બાલી. ૩
 છું સંસાર સિંધુની માંહે, ફરે તોડિગારો; ૨
 ફેરે છે મોતીરામ, જરદતો પાજો. ૧

સાવણી.

“ધનધનલક્ષ્મી, મેં તો ભ્રેયાં નરેન્દ્રાણી”
 સારીસારી ખોડીજાર માણ, દેખીકું થયો છું રાણ; ૩
 ફરનેડી નમું છું માણ, શોભા છે રૂડી. ૧
 માની ખૂબીનો નહિં પાર, ઘંટવાગે છે ત્યાં સાર;
 નોખસવાગે જ પરમપાર, માને ફરિયે ચુડી. ૨
 માણ યડો સેવકની વારે, સેવકદરશન ફરે ત્યારે;

હું રૂઝો તારે જાઘારે, માગ્ને જોઢી સાડી-૩
 માલુ લેને જમારી સુધ, તમે વિચારેને જુધ
 ગરબી માંડરી છે નુંધ, માને કાને કડી- ૪
 માની મંડપે રચના સારી, શીખરણી પરત્તજીય
 માની ધન્નકુંડે સારી, માગ્ને પેહેરીયોળી-૫
 માને પાગ્નેને પૂરવાગે, ઘુઘર માજ ઘણે રીગાલે
 જાણાયટવીં છુવાતો છાલે, માલુ છેરે તોળી-૬
 માને સોના સાંકાં છાતે, જોખમધે માલુ ખીસા
 ભે; મેંદરી નકસાં જાલે, માને નકેયાળી- ૭
 માગ્ને ખેડગા જાળ્યું સાર, ખીલ્લકાધિ માંછે હાલ;
 ભેગાળી જોછે નીરધાર, લેછે હાથિતાળી- ૮
 દેરાવમેઝ મડું ખલટકે, બાર ચીમની જોતોઝ
 ખડે; ઝાલાસ બારણે તોલટકે, તોરણધિસે સાદું
 માને હાથિખાલુ ખંધ, ધરેણાનો છિંગસ;
 તુરી માળા જોછે કુંઠ, મન મોહ્યું માનું- ૧૦
 દેવી ખોડી જારકરત્ને મેહરે, સૌને પાગોલીલા
 લેહેર; પારણાં ખંધાયઘેરેઘેર, કુંતોજેટલું માગું- ૧૧

ફેહે મોતી દોલતરામ, ગામસરખેન માં મુકામ;
ખારાકુચામાં છે ઠામ, દેવ રોરી ફહાવે. ૧૨

છંદ.

નેદેવી નેદેવી મા, નેદેવી નેદેવી;
દેવ દેવાં સી દેવી મા, નેદેવી નેદેવી;
તારી નુગતી નેયા નેવી મા, નેદેવી નેદેવી;
તુને ફોનવફળે દેવી મા, નેદેવી નેદેવી.
ખત્તી માન જંખા જોયી મા, નેદેવી નેદેવી;
સુરી નર મુની વરે સેવી મા, નેદેવી નેદેવી નેદે.

મુલ.

પાણી રૂપે પાણ દેવી, નુગ નુગ તુલને નાણે;
પેવન રૂપે પરવત દેવી, ઘટ ઘટ માં ફી પ્રમાણે રે ને. ૧
દીગ પાણ રૂપે ડો તું દેવી, પ્રિયથી રૂપે પાણે;
સ્થાવર ને ગમ રૂપે દેવી, અદ્વાંડને તું ત્યાણે રે ને. ૨
વરસાદ રૂપે વરસે દેવી, ફરે વીળ ચમકારા;
તારા ગગન સ્વરૂપે દેવી, ફરે ધનુષંટકારારે નેદેવી.
રોરી ચલ રૂપે સીતળ દેવી, સૌને જ મૃત દાણે. ૩

સુરભ રૂપે પ્રત્યક્ષ દેવી, મંધકારને તું ટાળે રે. ને દેવી.
 જોડાગ્યજને રૂપે દેવી, જોડકાદન માં રાખું;
 માહેશ્વર રૂપે મારી ખાતાં, નશ્વરોદાનુજે દાખ્યું રે. ને.
 દરોગ્યવતાર ધર્યા તે દેવી, મોટાર ક્ષિપ્ત મારી;
 ભૂમી તણો તેં ભારણી તારો ભગતને ઊંધારી રે.
 મચ્છકચ્છને વ્યારાહ નર સિંહ, તું વામન વીકરાણી;
 દુરસુરામરઘરામ કૃષ્ણ તું, બુધકલંકીકાળી રે. ને.
 તું તીરથ તું વ્રતભયાની, બીજન સરવેભામા;
 ગંગાભુમનાં સરવ્યતિતું, સત્યશીરોમણી રે.
 તું ઘાતાતું ભગતા દેવી, તું બિના સરવેખાદુ;
 શ્રીતાપકતા રત્નુપરમાણે, માતા મંકારણ મોહુ રે.
 શ્રદ્ધા વિષ્ણુને માહેશ્વર, ત્રણ દેવ તેં જનયા;
 ત્રણ દેવ તારાણી માતા તું ત્રિનોયન ત્રીશયરે.
 તું શ્રદ્ધાણી તું દુરાણી, તું વિષ્ણુની ઘડણી;
 હીમાચળની પુત્રી પિંચીને, રીંચી વરંકરને પરણી રે.
 માતિતાતને રૂપે દેવી, સૌ પરતારી માયા;
 કરનેડીને સેવક ફેડે છે, કરોહ પિરીરછાયારે. ને.

ગરબી.

“ઝંતાકાંકડીમતમારો,મારીગાળરડીનંદારો”જેરા

માળયડને મારીયારે,કુંતો કુંકુંસાયું;

કુંકુંસાયુંકુંતોકુંકુંસાયું,માળયડનેમારીયારે.

ઘનફફેતાડીમાતા,ખંડપરોત્તારારીમા;

પ્રત્યક્ષદેવીતુંખીરાતે,ખંખંડનેતોતારી.માળ

સાંખંડેત્યાંજારતીથાયે,તુંગળયગેસારીમા;

ઘંરઘડીખાળનેનોખતયાગે,માનીગત્યોછેન્યારી.

પાલકડીતોસોનાકેરી,દુમકુમપગાંપડતામાળ

દૈત્યઘણામાળતેરોળ્યા,ખંપરોતેઈનેયડતાં.માળ

ચિરણાયોળીયુંહીરોતે,ફપિયુડલોરતેમાયું;

ખાણાવરવીંછયાસોનાસાંકળીપાયેનેપૂરવાતે.માળ

કિસેવક્રમોતીરામકેરી,ખરળધાનમાંધરને.મા

કરગરીનેએમકફે,મારાંકારતકરનેમાળ. ૫

ગરબી.

“નંદલાલનેડેલાજ્યો મનેતારો”જેરા.

દેવીખોડીખાર,યારેતેયડનેમારી;

ફુંતો સેવાફૂંછું તારીરે, ખોડીઆર. ૨૬.
 માણ તારો ચોરલો તે નાગકેરી ફેણી;
 માંદી શોભે છે સૂર્ય ભેવી માણી. ખોડીઆર. ૧
 માણ તારે ફાપે તે ચુડલો રાત્રે;
 માંદી સોનાની શીપો છાત્રેરે. ખોડીઆર. ૨
 માણ તારે પાજે તે નેપુરવાને;
 કંડે પુષ્પાની માળાઓ છાત્રેરે. ખોડીઆર. ૩
 માણ તેં તો પેહેરી છે નવરંગ ચોળી,
 ફાગણ મહિમાં ખેલે છે ફોળીરે. ખોડીઆર. ૪
 માજે જોડી છે ફસાળી રાડી;
 દુનીઆં રૂપી ખીલાલી માજે વાડીરે. ખોડીઆર. ૫
 માનો શાગગાર નવરંગી ફફાવે;
 નરનારી તે દરશને જાણેરે. ખોડીઆર. ૬
 માણ ફુંતો ફફાવે જનપિનડી નાથિ;
 ખાંડ ગ્રહાની રાખો ને લાભરે. ખોડીઆર. ૭
 ફરતેડી મોતી રામફેણે,
 ખેતો સરખેલ મધ્યે રહે છેરે. ખોડીઆર. ૮

ગરબી.

“સખીયાલોખંદાખનઠઈએરે જીવણાનેયાને”^{૨૧૨}એ
 સખીયાલોને સરખેનઠઈએરે, માણનેનેયાને,
 માણનેનેયાલવડુખંખોયા, તારાશીખરીએમ
 નમોહ્યાંરે, માણનેનેયાને. ટેક.
 માણતારોયોરલોવાસુકીનો કટકો;
 માણતારોચુડોતેરંગનોચટકો;
 માણતારીપાયલડીનો મટકોરે. માણને.
 માણતુંતોફેફેયાયલગતનનુની;
 હુંનેસેવેજાણાશીસફસુત્રમુની;
 તુંતોફેફેયાયલાગોળેઘણીલુનીરે. માણ.
 માણતુંતોચારેતેચડનેમારી;
 તુંતોદેવીફેફેયાયછેસારી;
 માણતારીગત્યોછેઘણીન્યાસીરે. માણ.
 માણતુંતોરેલુલનેભયું;
 તારીખુધીમાંનથીફાંઈકાયું;
 એમચેદફેફેસાયુંરે. માણને. ૪

માણુ તારો મંડપઘણો છે સારો,

ત્યાંતો પક્ષી થરે છે ચારો;

ફુંતો ઘાસ કહેયર્ષિધું તારોરે. માણુ ૫

સંવતઝોગણીસ ચાલીસાની સાલે;

નિંદ પુનમને રવિચારે;

ઘાસ મોતીરામે ગાઈ ત્યારેરે, માણુ ૬

થાળ.

ગાઝિયાળ, ખોડીઆર મોરીમાય;

સરખેન માંદે ખીરાત્યાં આપમા. ટેક.

કનક તણાં નળ પાત્રનં લરી,

નમવાની વેળા થઈ ખરીમા. ૧.

સોનાની થાળ માં પુસ્ત્યાં પેકવાન,

ડિલટથી આરોગો માતમા. ૨

ઘોખર નલેખીને લાડુરે સાર,

ખરડી મુરમુને કંસારમા. ૩

ખારી પુરીને ક્યોરીરે કરી,

વડાંવેદમીને ઘારી તળીમા. ૪

ત્નાતદાળનેઝંખારેરસ્ત,

કેસરીઝાં ભેડે ખીરંભ મા. ૫

સ્નહર પારાને મોતીરે ચુર,

મગસ મગદળ પાપડની નહીં નુનમા. ૬

ત્નલુઝાં ચણ્યાને શેઠાકુલ તળ્યાં,

કેળાં ચોલની માં ધી ખાંડ ઘણી મા. ૭

ફણદાઈ લાકડરીનો નહીં પાર,

ચુતરદેણી ખાત્તં રોપરા પાકુમા. ૮

વરાણા કોણુ ને જાવર તળ્યા,

કઢી વડીજોની તેમાં નહિં મણામા. ૯

ઝારીઝાં તુરીઝાં ને વંત્યાક,

વાણેળ ને ખટાકાનું શેઠાક મા. ૧૦

કાલેરાં કુંકોડાં પરોળાં ફરી,

જનાર ઝંજીર ને ચોલની માં. ૧૧

મોઘરી મૂળાને મેથીની પણી,

સયા તાંતળજની નાલુ ફરીમા. ૧૨

ધીલોડાં પરચર ને ફોખીસ્ત,

ઝાસર ચણાની દાણ તળીમા	૧૩
ચોળા ગવારની સીંગોફરી,	
ડોડી સરગયાની પાપડી તળીમા	૧૪
શીખંડ બાસુદીને દૂધપાક;	
સુખડી સંભેરી શુદ્ધ પાકમા	૧૫
તેતરીસ બતતનાં તળીખાં શાક;	
શીરો સાફરનો તઈ ખારમા	૧૬
ખાદુ લીંબુને ફેરી ફરમડાં,	
ફેરાં ચીખડાં ને હોડવાં ખેરાંમા	૧૭
રાઈ સરસીયું મેળવી ફરી,	
મેથીખાંની ભેડે ખારેક ખેરીમા	૧૮
ખતરીસ બતતની રસાઈ ફરી,	
થાળ મધ્યે સામગ્રી ભરીમા	૧૯
ખખોડ બદામને મેવારે તઈ	
દાખ ચારોળી છે મહિં સફી	૨૦
સવીંગ સોપારીને જોલથી ચળી;	
ફેસર ફસ્તુરીને તબ વળીરે માં	૨૧

- ખાસર પાનનું બીડું ફરી;
 યાજમાં મુક્યું આણંદ ફરીમા ૨૨
- લીલાં મરયાંની ચેટણી ફરી,
 રૂઢીઆણાં રાઈતાંછે વળીમા ૨૩
- રસોઈ સરયે યાજમાં ભરી,
 માણ આગળ લેઈ રત્નુ ફરીમા ૨૪
- આરોગે મોરી ખોડીઆર માત,
 રેવડ બનતી પુરો આરામા ૨૫
- ભાવથી લેને શ્રીકૃષ્ણનારે ભોગ,
 રેવડ બનના ટાળો રોગમા ૨૬
- ભમી જીભાંછે મોરીરે માત,
 ભુઠરહ્યું તે બનભાગી માગી ખાયમા ૨૭
- આરતીની વેળા થઈ ખરી,
 ઘંટ ઘડીઆળ નોખત ગડગડીમા ૨૮
- ભુંગળો ના થાય છે સોર,
 પંખાબ હોલને ફાંસીની બેડમા ૨૯
- જોલે નફી છડીફરમાં રે ધરી,

ચમરધીવા દોળે વળીમા.	૩૦
ખરી ખોરી વણીઓચરી,	
માફુ કરો માણ મેહેર કરીમા.	૩૧
દાસ મોતીરામની કરન્ને સદાય,	
જાનાતી રાખોને લાભમા.	૩૨
સૌની ખાશા પુરો વળી,	
પાગે પાગે સેવકુ લજી લજીમા.	૩૩

ખારતી.

નેનેનેખોડીખાર માણમા, નેખોડીખાર માણ,
 નવઘડનાત્નાવાની (૧) સરખેનમાંવાસી. નેનેને
 ખાદ્યરોક્ષિતુંખાઈ, ખોડીખારતું દેવીમા (૨)
 સુરીનરમુનીવર સેવે (૩) ઈચ્છાકરો પુરી. નેનેને
 સીંધદેરાચક્રચુર, કીધો ક્રોધકરીમા, (૪)
 નવઘડકારન સીધ્યાં (૫) મેહેરતુનમોરી. ને
 ચોખંડેદેવીધામ, ગામોગામવચ્યાંમા, (૬)
 વિષ્ણુનારદરીયજી, ગુણનીત્યેગાતા. નેનેને
 બ્રહ્માચારે સુખ, ગુણ ગાતાતાશમા. (૭)

રોષપારનાપામે, (૨) માનવકોણ માત્ર જોને
 માણુબરદપોતાનું પાળે, સત્જનનપુરવાળીમાણ
 મહાકાળને કંપાવે, (૨) પાવાઘડવાળી-જેજેજે
 મારકુંડે મહિમાવખાણ્યો, રાક્ષિસોપીમોરીમા
 ચંલવનીતગુણગાતાં (૨) ફીરતીતોલ્યાપી-જે
 નીત્યજ્ઞાવીને માત, નમીએનરનારીમા, (૨)
 મેફેરકરોને માણ, (૨) મુજરાત્રુને મારી-જેજે
 દોલતરામનોમુત, ફરજેડી જિત્નોમા. (૨)
 દરશનનોછે ભૂખ્યો, (૨) માણુતમોદેજે-જેજે
 વીનવે મોતીરામ ફરજેડી નીત્યે મા. (૨)
 સરખેજમાં તો રહેછે, (૨) માણુનીસામે-જેજે
 મોતીડે વધાવુંને મંગળગણિં, બહુચરમાણુનેચારણે
 બળિં, જ્ઞારતી ફીલેબહુચરતણમૂંઠાવેણાર-
 સચાજે, જ્ઞારોભાબહુચરમાણુનેકાજે.
 જ્ઞારતીફીલેબહુચર, નૃત્યકરેનેષીદોજિદોમાય
 ધોજોત્તમમાનેચારણેબળમા. સેયકનનજ
 લીહારણબળમાનાઈતિશ્રીખોડીજ્ઞારકાવ્યસં

— ॐ नमो —
भोजीभारद्वाज्य
संपूर्ण.

— ० —
सन् १८८४
संवत् १८२०

